

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Načrtovačna skupina za vsak četrtek in velja s početno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske 6 K. Kdo hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravljenje "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, — List se dopošilja do odpovedi. — Udej "Kataloža Slovenskega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin., — Uredništvo: Koroska cesta Štev. 5, — Kopiji se ne vražajo, — Upravljenje: Koroska cesta Štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, — Za inserate se plačuje od enostopne petitvirske za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglaške primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Na zaprte reklamacije se poštne proste,

Današnja številka obsega 12 strani.

Samo eno kruno

stane »Slovenski Gospodar« za 4 mesece, to je do novega leta.

Evharistični shod.

Evharistični shod na Dunaju je že cel zadnji čas v ospredju avstrijske javnosti. Katoliki so se ga veselili, vse svobodomiselne stranke so ga napadale. Smej je posilil človeka, ko je gledal, kako so se različni svobodomiseli trudili, dokazati nam v knjigah, časopisih in na shodi, da je evharistični shod popolnoma nepotreben in da le vzpomirjuje ljudi. Kaj briča te stranke, kako katoliki svojemu Bogu izkazujejo čast in ljubezen! Oni časi so minoli v Avstriji, ko so bili katoliki še bojaljivi in so se s strahom pri vsakem koraku povpraševali, kaj bodo neki rekli svobodomiseli. Vrste zavednih katolikov so se podvojile, potrojile, lahko rečemo, po nekod celo podesetile, in mi korakom brez ozira na levo in desno naprej svoja lastna pota.

Slovenski Štajer je dobro poučen o namenu in važnosti evharističnega shoda na Dunaju. Naš skrbni vladika je v pastirskih listih in knjižicah kakor čebelica pridno donaščil gradivo, da se ljudstvo opozori, pouči in navduši za dunajski shod, ali da se vsaj v duhu z gorkimi molitvami pred Najsvetejšim doma združuje z dunajskimi čestilci presvete Evharistije. Naša škofija bo vsled tega zelo častno zastopana na Dunaju. Včeraj, dne 11. t. m., se je odpeljalo nad 1200 Lavantincev k dunajskemu shodu. Tudi druge slovenske škofije so vrlo dobro zastopane. Kranjčev se udeležuje shoda okoli 1500, Goričanov 482, Koroščev 403, Tržačanov 210. Tudi nekaj beneških Slovencev se udeleži, ki se pričvrščijo Goričanom. Le o ubogih ogrskih Slovencih ne vemo, ali se je kdjo pobrali v tem oziru za nje ali ne. V procesiji bodo šli Slovenci kot posebna skupina, in sicer v sledenem redu: škofija lavantinska, koroški Slovenci, škofija ljubljanska, goriški Slovenci. Trst bo nastopil kot celota takoj za slovenskimi škofijami. Orltorij posebno skupino, ki bo imela svoje mesto med Korošči in Kranjci.

Slovenci bodo imeli na Dunaju svoje lastne predstave v frančiškanski cerkvi. Danes, v četrtek, dne 12. septembra, govori zjutraj tržaško-koprski škof dr. Andrej Karlin: Evharistija, središče krščanske družine; popoldne govori urednik "Bogoljuba", Jan. Ev. Kalan: Kaj vidi Jezus iz tabernakeljna po naši domovini? V petek, dne 13. septembra, govori zjutraj ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura: Evharistija in mladina; popoldne ljubljanski kanonik dr. Jos. Gruden: Socialni pomen Evharistije. V soboto govori zjutraj naš lavantinski knezoškof dr. Mihael Napotnik: Kako povzdigniti češčenje sv. Rešnjega Telesa med Slovenci?; popoldne mariborski profesor dr. Anton Medved: Izobraženstvo in Evharistija. V nedeljo govori zjutraj goriški knezoškof dr. Francišek Borgia Sedej: Izpričevanje sv. Evharistije v javnem življenju; popoldne ima kaplan Ivan Hornbek sklepni govor. Nastopijo torej vsi naši slovenski škofje ter najznamenitejši cerkveni govniki.

Tudi izvencerkveno zborovanje se priredi v petek za Slovence na Dunaju v šestem okraju. Za predsednika tega zborovanja je določen voditelj koroških Slovencev, dr. Janko Brejc. Učiteljiščni profesor iz Gorice, g. Jožef Cizel, govori: Katoliški neduhovnik in krščanstvo v življenju; deželnega glavarja, namestnika za Štajersko, dr. Franc Jankovič, govori: Naša javnost in presveta Evharistija. Nato sledi razprava, predlogi in prost razgovor.

Na skupnem evharističnem slodu v cerkvi sv. Stefana, na katerem bodo nastopali zastopniki vseh narodov, imamo Slovence dva odlična govnika: Včeraj v sredo je govoril pri otvoritveni seji kranjski deželnega glavar dr. Ivan Šusteršič: Sprejetje, razširjenje in obramba dedščine Jezusa Kristusa. Danes v četrtek pa govori pri drugem slavnostnem zborovanju knezoškof lavantinski, dr. Mihael Napotnik.

Sijaj evharističnega shoda se bo razvil dne 15. t. m. pri procesiji. Udeleži se ga cesar s celim dvorom; cesarski sprevod sam bo dolg blizu 2 kilometra. Najsvetejše v monstranci bodo vozili v prekras-

nem vozlu, v katerem bosta klečala kardinala: papež odposlanec Van Rossum in dunajski nadškof dr. Nagl. Papežev odposlanec bo ves čas cesarjev gost.

Priprave na Dunaju.

Cel Dunaj se pripravlja za shod, ki bo obiskan iz vseh delov sveta. Cesarski dvor je že okrašen z zastavami. Na zidu zunanjih vrat k cesarskemu dvoru se građi oltar, kjer se bo v nedeljo po procesiji za vse udeležence brala sveta maša in podelil z Najsvetejšim sveti blagoslov. V ulicah, po katerih se bo gibal pedeljski obhod, se stavijo održi za gledalce. Vozovi in samodrži švigači k pisarnam, ki dajejo vsa, pojasnila za shod. Posamezni udeleženci že prihajajo na Dunaj. Govorijo se vsi jeziki in marsikateremu tujuči se veselo zasmehi obraz, kadar najde tolmača ali celo rojača, s katerim lahko pokramlja v domačem jeziku. Stolna cerkev sv. Štefana pa je zadnje dni zaprta rádi priprav, ki so potrebne v notranjosti. Visoke zastave vihajo pred cerkvijo na Štefanškem trgu v pozdrav vsem udeležencem. Čeprav je življenje po dunajskih ulicah že sicer izredno živahno, sedaj je še mnogo bolj. Priprave so v najlepšem toku. Le ena skrb še ni rešena: Kako bo vreme v nedeljo.

Prestole naslednikovo zanimanje.

Prestolonaslednik Franjo Ferdinand ima sedaj mnogo posla pri manevri. Najprej je bil pri manevri na Tirolskem, potem se je odpeljal k cesarskim manevrom na Ogrsko. Ob tej vožnji se je mudil samo 24 ur na Dunaju, vendar ni hotel zamuditi priložnosti, da pokaže svoje veliko zanimanje za evharistični shod. Ogledal si je oltar nad dvornimi vratimi, povpraševal, kako bodo nastopile različne narodnosti ter se posebno zanimal za prostor, na katerem bodo ob slovenski maši v nedeljo stali oficirji. Pripravljajučemu odboru je prestolonaslednik v srčnih besedah izrekel zahvalo za vso skrb.

Cesarska hiša pri shodu.

Kakor znano, je cesar pokrovitelj evharističnega shoda. Mnogo članov cesarske hiše pa sodeluje pri evharističnem shodu. Prestolonaslednikova žena, kneginja Hoherberg je predsednica odseka za cerkveno opravo. Samega velika čestilka lurske Marije, je poskrbela, da je na shodu tudi predavanje o čudežih v Lurdru. Nadvojvodinja Marija Apunciata je predsednica združenih ženskih odsekov, za pripravljalna dela. Toda tega mesta ni sprejela morda samo, da da odsekom svoje ime na razpolago, ampak je prihajala tudi redno k sejam, ki so bile zadnji čas vsaki dan. Mlada soproga bodočega prestolonaslednika Karla Franca Jožefa, nadvojvodinja Cita, je predsednica odseka za okrasitev vseh shodnih prostorov. Nadalje so se udeleževali priprav nadvojvodinje Marije Valečje, Marija Jožefa, Marija Terezija, Blanka, Izabella in Marija Kristina, ki so imele vsaka svoj lasten delokrog pri mnogoštevilnih pripravah.

Papežev odposlanec pride.

V ponedeljek, dne 9. septembra, je stopil na avstrijska tla papežev odposlanec kardinal Van Rossum. V Ponatfelu na italijanski meji je bil sprejem. Nasproti se mu je pripeljal predsednik sprejemnega odbora grof Jaroslav Thun, dunajski kanonik baron Spens-Boden ter zastopnika železniškega ministrstva, dvorni svetnik Kittl in oddelni svetnik Eisl. Grof Thun je kardinala prisrčno pozdravil ter končal: Poždravljamo zelo spoštljivo odposlanca sv. Očeta ter prosimo, da Vaša prevzvišenost blagohotno sporoči Njegovi Svetosti, sedaj slavno vladajočemu papežu Piju X., izraze naše otroške udanosti. Kardinal Van Rossum je rodom Holandec ter je iz reda redemptoristov.

Sprejem na Dunaju.

Papežev odposlanec se je vozil v dvornem vlaku po državnih železnic skozi Celovec. Vlak je vodil dvorni svetnik beljaškega železniškega ravnateljstva. Dunaj si je našel za sprejem praznino obleko. Na kolodvoru so čakali kardinala v imenu cesarja grof Černin in cesarski namestnik na Nižjem Avstrijskem, baron Bienerth. V trenotku, ko se je pripeljal vlak s kardinalom na dunajski kolodvor, zazvonili so zvonovi po vseh dunajskih cerkvah. Grof Černin je izročil kardinalu dobrodošlico cesarjevo, za kar je naprosil

papežev odposlanec grofa, da izroči cesarju izraz visokega spoštovanja. Med rađostnimi vsklikli velikanške množice ljudstva je stopil kardinal na dvorni voz, ki mu ga je dal cesar na razpolago. Pri opernem gledališču na ringu je bil slovesen sprejem. Pričakovali so ga dunajski kardinal dr. Nagl, poslanik Scapinelli in dunajski župan dr. Neumayr ter ga pozdravili s posebnimi govorji. Van Rossum se je vsakemu zahvalil, posebno srčno dunajskemu županu, rečoč: S posebnim ganutjem sem izvedel, kako Vaš občinski odbor skrb, da ohrani vero v srcih Šolske mlaðine, Ganilo me je tudi, kako stari Dunaj izraža ljubezen in čast središču krščanstva, presveti Evharistiji. Z nepopisnim navdušenjem so bile sprejete te besede od navzoče množice. Nato je obiskal kardinal Najsvetejše v Štefanovi cerkvi ter se podal potem v cesarski grad, kjer je cesarjev gost. Zvečer ob 6. uri je sprejel papeževega odposlanca cesar v svojem stanovanju. Odposlanec je izročil cesarju posebno papeževi pismo.

Odhod lavantinskih udeležencev.

Včeraj zjutraj so se z mariborskega kolodvora odpeljali udeleženci evharističnega shoda na dvevlj vlačnih na Dunaj. Vkljub temu, da je neprestano deževalo, je bilo na kolodvoru pred dohodom obeh vlakov živahnogibanje. Udeležencev, ki so bili okrašeni z znaki, je bilo okrog 700. Mnogi so se že prej odpeljali. Železniška uprava je šla, udeležencem zelo na roko. Urađniki in sprevodniki so s potruki zelo prijavljeno postopali. Ko je nek socialni demokrat vsiljeval nekaterim potnikom letak svobodomiselicu, v katerem se sramoti evharistični shod in je par romarjev opoval, ga je urađnik takoj odstranil. Prvi vlak je odpeljal ob 6., drugi ob 6. uri zjutraj. Oba vlaka sta imela zamudo. Udeležence vodi vlč. g. kanonik in stolni župnik Moravec.

Računa se, da bo vseh udeležencev na shodu okoli 150.000. Vlaki, ki vozijo proti Dunaju, so bili že prve dni tega tedna z udeleženci prenapolnjeni. Novejše dogodke še objavimo v tem listu med najnovijimi vestmi.

Nevarnost, da bo vojska.

Pri nevarni bolezni se bolnikovo stanje naglo vnenjuje: sedaj jebolezen hujša, potem je nekaj časa zopet boljše, potem se je batí smrti, potem zopet boljše, in tako je skoro vsak trenotek drugo poročilo o bolnikovem stanju. Enako se nam godi s poročili o političnem stanju na Balkanu. Že mislimo, da bo vojska, a potem se naenkrat razmreje izboljšajo in razjasne in nasprotno, kadar se nam zdi, da se težave polagoma odstranijo, se naenkrat pojavi na nebu nevaren oblak. Vsa Evropa je mislila, da se bodo razmere v Turčiji radi Albancev, Bolgarov in Srbov vsled posredovanja našega zunanjega ministra grofa Berhtolda mirnim potom razrešile, a naenkrat prihajajo zopet zelo vznemirljiva poročila iz Balkana.

Na Bolgarskem terja ljudstvo z vso silo, da se napove vojska. Turški radi grozovitosti, ki se goče v Turčiji (Makedoniji) bivajočim Bolgarom. Vlada se komaj vzdržuje, ker je ljudska volja obrnjena že proti njej. Viharna zborovanja se vršijo na Grškem, kjer Grki zahtevajo, da se mora turška vlada v Albaniji ozirati tudi na Grke in ne samo na Albance. Grki so proti samostojnosti Albancev. Albance sami še tudi niso pomirjeni, vendar se turška vlada trudi, da bi jih zadovoljila ali vsaj z obljubami pomirila.

Presenečenje v vseh političnih krogih je zopet vzbudilo ravnjanje Srbije. Tudi ona se briga za razmere v turški Makedoniji, ker živi tam mnogo Srbov, katere Mohamedani neprestano preganjajo in o kačih misli Srbija, da bi se jim pač najboljše godilo, ako bi prišli pod srbskega kralja. Srbija je v zadnjih dneh naenkrat v nepričakovano ter nenapovedano prepovedala, da se iz Srbije ne sme več izvajati niti žito niti kako drugo krmilo. In vendar je znano, da je ravno v tem oziru imela Srbija letos dobro letino. Razlog za prepoved torej ne more biti pomirjanje, ampak nekaj drugega. Države izdajajo podobne prepovedi, kadar stoe neposredno pred trepotkom, da napovedo vojsko.

Borze so dobro razumele ravnjanje srbske vlade in takoj se je lotila vznemirjenost naših borz.

Vrednosti papirjev so se začele pomikati navzdol. Tudi vsa javnost je postala zopet pozorna ter spoznala, da smo še vedno v nevarnosti pred vojsko. Seveda se bodo potrudile velike države, da ne puste balkanskim državam takih nevarnih poizkusov, ki spravijo lahko celo Evropo iz ravnotežja.

Politični ogled.

— Dne 6. septembra: Listi poročajo, da bo odstopil trgovinski minister dr. Rössler. — Pravosodni minister dr. Hohenburger je izdal za sodnije češkega ozemlja neko jezikovno odredbo, s katero pa Čehi niso začelovaljni, ker se je s to odredbo baje prikrajšalo del jezikovnih pravic čeških sodnikov. Čehi prirejajo protestne shode. — Na Dunaju se je vršil te dni shod nemških sodnikov, kateri se je izreklo s 159 proti 158 glasovi za to, da naj še nadalje ostane v veljavi smrtna kazen. — Nemški cesar se je udeležil velikih vojaških vaj v Švici, kjer je bil zelo prijazno sprejet. Posebno se je zanimal za švicarsko vzorno urejenje milice, to je deželno brambo.

— Dne 7. septembra: Prestolonaslednik Franc Ferdinand se je danes pripeljal s svojo rodbino iz Solnograda na Dunaj. Tje se je pripeljal tudi nemški kancler (min. predsednik Bethmann Hollweg), s katerim se je Franc Ferdinand dalje časa razgovarjal. — Ministrski predsednik grof Stürgkh je zopet ozdravel in prevzame vodstvo ministrstva. — Za občinske volitve v Gradcu, ki se vršijo koncem septembra, je prišlo med krščanski socialci in nemški strankami do kompromisa, z namenom, premagati socialne demokrate. — Nad Balkanom se zbirajo črni oblaki. Listi poročajo, da bo mogoče v kraškem prišlo do vojske med Turčijo in Srbijo.

— Dne 8. septembra: Cesar se je danes s svojim spremstvom vrnil iz Išla, kjer je bil na polletnih počitnicah, na Dunaj v Šenbrun. K njemu sta za prihodnje dni poklicana ministra Berchtold in Stürgkh, da mu poročata o zamotanem zunanjem in notranjem političnem položaju. — Med Poljaki in Rusini se bodo vršila prihodnjih teden pogajanja, da se doseže delamožnost galiskega deželnega zbora. — Uprorni Albanci nameravajo proglašiti severno Albijano za samostojno kraljevinu. — Vstaši v Mehiki ropajo po deželi. Severoameriške države odpošljajo na mehikansko mejo več vojaštva, da se upor ne razširi.

— Dne 10. septembra: Cesar je sprejel danes ministrskega predsednika grofa Stürgkh. Razgovarjal se je že njim poldrugo uro o političnem položaju. — Listi poročajo, da bo za novega trgovinskega ministra imenovan sekcijski načelnik dr. Mataja. Za poljedelskega ministra pa se imenuje češkega profesorja dr. Horačeka. — Deželni zbori, v katerih ni obstrukcija, bodo sklicani koncem septembra in v začetku oktobra hkratko zasedanju. — Na Ogrskem traja boj med vladom in manjšino zopet naprej. Opozicija zahteva, da se ministrski predsednik Lukac in predsednik poslanske zbornice, Tisa, odstranita iz svojih mest. — Med Italijo in Turčijo bo menita vendar prišlo do miru. Pri spravnih pogajanjih v Švici so se zastopniki v glavnih spornih točkah zjednili.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

15. nedelja: 16 po Binkoštih, Ime Marijino.
16. pondeljak: Ljudmila vdova.
17. torek: Lambert, škof in mučenik.
18. kvaterna sreda: Tomaž.
19. četrtek: Januvarji, mučenec.
20. kvaterni petek: Evstahij.
21. kvaterni sobota: Matej.

* Odlikovanja. Cesar je povzdignil slovenskega državnega poslanca in podpredsednika državnega zbora, Jožeta Pogačnika v viteški stan. Najvišje priznanje pa je izreklo cesar radi sodelovanja pri novi brambni postavi ministerijalnemu svetniku dr. Ivanu Žolgarju na Dunaju.

* Iz sodne službe. Deželno sodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Rogatcu dr. Franc Zanger je predstavljen kot deželnosodni svetnik v Celovcu.

* Spremembe pri kapucinih. Pod predsedstvom generalnega ministra iz Rima, P. Pacifka, se je dne 4. septembra v Celju pri kapucinih provincialni kapitel. — Provincialom je bil izvoljen P. Eduard Bervar: Provincialnim definitorjem pa: P. Linus Prah, P. Zeno Lezno, P. Ladislav Hazemali, P. Albert Mössberger. — Nekateri druge bolj važne spremembe v različnih samostanah so sledče: Celje: P. Rudolf Marolt, gvardijan v Celju, P. Filip Zemljic, vikar in submagister v Schwanbergu. — Lipnica: P. Leo Črek, gvardijan v Lipnici, P. Ciril Goričan in P. Irenej Kobal gresta v Murau, P. Benedikt Čirič v Celje. — Gorica: P. Valerjan Sartory gre v Škofjoloko. — Sv. Križ: P. Jeronim Streminger gvardijan v Gorici, P. Bonaventura Savec v Wolfsberg kot katehet. — Škofja Loka: P. Metod Mišić, gvardijan v Sv. Križ na Vipavskem, P. Erhard Pečar, vikar v Škofjoloku. — Celovec: P. Lambert Lanzuner-gvardijan istotam, P. Otokar Cejan, vikar, P. Kajetan Dvoršak v Gorico. — Wolfsberg: P. Gothard Partster, gvardijan istotam, P. Henrik Putrik, P. Janez Rebere v Lipnico, P. Placid, vikar v Haibergu. — Schwanberg: P. Zeno, gvardijan in magister istotam, P. Hubert vikar v Knittelfeldu, P. Efrem Majcen v Knittelfeldu, P. Stefan v Mettersdorf. — Hartberg: P. Eugen Merše v Wolfsbergu. — Knittelfeld: P. Bruno v Gradec, P. Bonifac v Schwan-

berg. — Murau: P. Irenej Luentner v Wolfsberg, P. Vilhelm v Celovcu. — Gradec: P. Atanas Eisler, superior istotam. — Mettersdorf: P. Janez Dam. Lovrenčič v Sv. Križ na Vipavskem.

* 55 novih naročnikov za "Slovenskega Gospodarja" samo iz eae župnije. Od Sv. Križa na Murskem polju smo dobili tekoči teden 55 novih naročnikov, ki so tudi vsi plačali naročnino do novega leta. Slava našim zavednim in delavnim somišljenikom na Murskem polju! Druge župnije, vzgledujte se po teh vrlih našincih.

* Krepek odgovor. Framski župnik nam je poslal 10 novih naročnikov s pripombo: "Z ozirom na nesramno lažnji napad šlavinških štajerčancev v "Štajercu" pošljem mesto zagovora 10 novih naročnikov."

* Vrl župan. Naš vneti somišljenik g. Filip Galunder, župan pri Sv. Križu nad Mariborom, je za naš list pridobil pri Zg. Sv. Kungoti pet novih naročnikov. Slava mu!

* Socialni demokratje hujskajo proti kmetom. Da so socialni demokratje sovražniki kmečkega stanu, to vemo, a zadnji čas postajajo ti ljudje vedno bolj srboriti. Glasilo slovenskih rdečkarjev "Zarja" pravi, da delajo kmetje velikansko oderuške dobičke, in da so najbolj strupeni sovražniki delavcev. Drzne si trditi, da delavski žep več ne zmore luksusa, to je, da socialdemokratje nimajo denarja za kopalnišča, obiski gledališča in koncertov in za druge potrebe "modernega" človeka. Obenem pa priznava, da kmečki si novi tiščijo v mesta. Odtod se spozna, da so rdečkarji največji sovražniki kmečkih delavcev. Kmet mora delati ne prenehoma od zore do mraka in niti na misel mu ne more priti, da bi si privoščil zgoraj omenjene zabave. Če pa rdečkarji misijo, da se kmetom tako dobro godi, čemu ne prisnejo iz mest na kmete? Kdo stvari prav presoja, gotovo spozna, da največ draginje napravlja alkohol, ki se je preveč udomačil v mestu in na deželi, in pa vojaštvo, ki je potrebno, da rdeči anarchisti ne začno moriti in ropati.

* Liberalec, ne hlini se vendari! "Narodni List" v zadnji številki poziva slovenske starše, naj dajo zapisati svoje otroke v slovensko šolo. To je prav! Mi smo že sto in stokrat klicali v našem listu slovenskim staršem: Slovensko deco v slovenske šole! A kakor sploh liberalec ni bil nikdar odkritosrečne hrave, tako je tudi takaj. Liberalni urednik piše, da bi se ne pokazal kot dobrega narodnjaka, za slovensko šolo, liberalni pristaši pa zunaj na deželi vpišujejo svoje otroke v Šulferajnske šole. Navajamo samo za vzgled Polzele v Sav. dol. Tam so najboljši liberalni volilci dali svoje otroke v Šulferajnsko šolo. Med besedami in dejanjih je pri liberalih velika razdalja.

* Slobodomiseln program. Na letošnjem mednarodnem shodu slobodomiselcev v Monakovem je posebno odkrito govoril slobodomislec Furnemont. Rekel je: "Mi moramo ustavoviti veliko zvezo slobode: anarchisti, socialisti, monisti, liberalci. Naš boj velja trem močem teme: kmetijstvu, plemstvu, kapitalu. Portugalske nam je pokazala pot, po kateri moramo hoditi". Ves boj slobodomiselnih strank je torej po tej izjavi naperjen proti katoliški veri in cerkvi in tudi proti načemu stanu, ki je zaradi svojega treznega življenja ostal katoliški cerkvi najbolj zvest, proti kmetijstvu. Za to pa je resnično, kdo liberalec, ta izdajalec kmečkega stanu. Na istem shodu je drug slobodomiselenec Bazire rekel: "Kakor pijancu vzamemo steklenico, tako se mora ljudstvu vzeti vera v nadnaravnost".

* Škof Slomšek in šola. Kmalu se začne novo šolsko leto, posebno v mestih in trgih. To je za vas, slovenski starši, važen trenotek. Odločiti se morate, kam boste poslali svoje otroke v šolo. Že zdrava pamet vam pravi: Slovenski otroci v slovensko šolo. In vendar je še toliko zaslepljeni staršev, ki tlačijo svojo deco v Šulferajnske šole. O takih nesrečnih starših so zapisali naš veliki škof Slomšek te-le ostre besede: Slovenci! Ne bodite abotne Šolobarde! Le na nemščino gledate, pobistrenje in požlahtnenje srca pa zanemarjate. To bi bilo narobe delo. Kdo le po nemški besedi šolo ceni, se močno goljufa. Gorie vam, ako pošljate svoje otroke v šolo zato, da bi se naučili nemščine, za modro glavo in pošteno srce vam pa ni mar! Nezačelovaljni, napuljeni otroci vas bodo po nemško kleli, vi starši pa boste po slovensko solze točili." — Pomislite starši to-le: 1. V Šulferajnski šoli mora učiti duhovnik vse po nemško. Slovenski otroci ga ne razumejo in se ničesar ne naučijo. Tako odraostevo v brezbožnosti. Hočete li tudi vi take brezbožne otroke imeti, kakršni prihajajo zdaj iz Šulferajnskih šol? Kam pridešmo? 2. Slovenski otroci v teh šolah zaostajajo v pouku, ker ne razumejo učitelja. Če vas kdo pošlje v kitajsko šolo in vas učitelj po kitajsko uči, ga tudi ne boste razumeli. Tako se godi tudi našim otrokom v Šulferajnski šoli, kjer učitelj vse po nemško uči. Slomšek pravijo: "Dokler otrok v domačem jeziku vajen ni, se nemškega težko uči. Takemu je šola izgubljen čas." Starši, hočete li tudi vi, da bi vaši otroci v šoli zastonj trgali hlače? 3. Šulferajnske šole so krite, da smo mi Slovenci revnejši, da zaostajamo v gospodarskih rečeh. Tako učijo Slomšek: "Ako smo Slovenci v posvetnih rečeh zaostali, so krite neročne (nemškutarske) šole, v katerih se mladina ne uči drugega, ko nekoliko nemčevati. Nemški pozabijo, drugih potrebnih reči se pa niso učili." Nekateri starši misijo: Če le moj otrok enkrat nemško zna, bo kmalu gospod, ne bo mu treba težko delati kakor meni. Tem staršem rečem: Motite se! Samo nemško znati je veliko premalo za življenje. Prvo in najpotrebenje je: Boditi poštenega srca, priden in razumen! Kjer tega ni, tudi nemška beseda ne bo pomagala. Koliko je ljudi, ki nemško znajo, pa le nič nimajo! Dragi Slovenci! Poslušajmo vsaj letos glas našega velikega škofa A. Slomšeka, ko obhajamo 50letnico njih smrti. Ogibljimo se Šulferajnskih šol! Naj se po lepem Slovenskem Štajerju povsod razlega glas: Slovenski otroci v slovensko šolo!

* Izpreobrazimo se! V Kranju izhajajoči "Gorenjec" piše pod navedenim naslovom: "V Slovencih zadnji čas opazujemo nenavadno veliko nagnjenje k veseljenju in skupnemu popivanju. Vzrok temu najdemo v živahni slovenski naravi in od očetov podedovani navadi, deloma pa tudi v navajanju k pitju in plesu, ki primerno z delom časa v vedno večji meri vrši od strani raznih društev in strankarskih prireditev". — Besede so opravljene, za to pa naj skrbijo krščansko-socialne organizacije, da brez šuma in alkohola s tihim, neumornim poučnim delom skrbijo za izobrazbo in napredek ljudstva.

* Shod avstrijskih kateketov se je vršil na Dunaju, katerega se je udeležil in ga z lepimi besedami pozdravil tudi naučni minister. Izmed Slovencev so na shodu govorili mariborski g. dr. Medved in ljubljanski Ivan Smrek. Istočasno se je vršil tudi mednarodni shod za krščansko vzgojo in shod mednarodne zveze katoliških društev za žene.

* Nemško Štajersko veleposestvo kandidira na mestu umrlega dež. poslanca Mayr pl. Melnhofa pišečkega graščaka barona Moškona.

* Papeževe sestre. Eta najlepši potek v značaju sedanjega papeža je globoka ljubezen, katero goji do svojih sester Roze, Ane in Marije. Sestre so mu z ljubezni še skoraj bolj udane kot on njim, kajti njih brat jim je bil že od mladih nog najvišji ponos življenja. Kakor nek angleški list poroča, se sestre niso bale nobene žrtve, ko se je dečku reklo, ki je bil njih očesna punčica, dati najboljšo vzgojo, da zamore doseči najvišji cilj, t. j. dňovniško čast. Na njih malem posestu v Riese so bili tisti čas hudi dnevi; sestre so delale cel dan na polju in vrtu, da so zmogle pokriti stroške za učenje malega Jožeka. In brat jim je že zgodaj vrnil, kar so za njega storile. Ko je končal učenje, je takoj skrbel, da se je življenje starejšim sestram olajšalo; in ko je dosegel najvišjo cerkveno čast, je rastla tudi sreča v njih sreči, a načina svojega življenja niso hoteli spremeniti. Ostale so priproste in pridne kmečke ženske in bratu je bilo najljubše, če je zamogel z njimi vizivati tiho in mirno življenje. In potem je prisel oni veliki dan, ko je Jožef Sarto kot najvišji duhovnik katoliške cerkve nastopil sveto stolico, sestre so bile presenečene in v strahu radi velike sreče in sprememb, ki bodo prišle v njih življenje. "Oh, sedaj ga ne bomo mogle več videti", je zaklicala najmlajša sestra in starejša je žalestne pridjal: "Kako bo on pogrešal svoj priprosti rižev in školjki zajutrek, ki mu je najbolj teknil, če smo mu ga mo pripravile". Novega papeža so spremljale enake, skrbipolne misli. Ali jih ne bo smel več pri sebi imeti, svojih ljubljenih sester, ki so mu življenje tako oblepšale? Najprvo je misil, da bodo stanovali pri njem v Vatikanu, vendar ta načrt je moral opustiti. Ali vsaj v njegovih bližini bi si naj poiskale svoj dom. Tako so dobole blizu Vatikana malo, čedno hišico, da so ga zamogle, kolikor mogoče mnogokrat obiskati. Dano jim je bilo, da so lahko živele svoje priprosto, mirno življenje naprej. Papež v njegove sestre še dandas živijo na isti priprosti način, kakor oni čas, ko je bil brat še mlad duhovnik in so one doma polje obdelovale. Vsako površje, vsako potrato ali nepotrebnost v življenju, so papeževe sestre kratkomalo odklonile. Ko so prišle v večno mesto, se jih je hotelo povzdigniti v grofice, ali one so to odločno zavrnile. "Me smo njegove sestre", so rekle, "in to je itak dovolj". Ko so provkrot stopile pred poglavaria sv. cerkve, tedaj jim je bilo vendar težko pri srcu zaradi brata, katerega jo usoda povzdignila tako visoko nad vse druge; vrgle so se pred njega, ali on jih je vdignil in ko jih je objel, je rekel: "Mislite na to, da sem jaz še vedno vaš Jožef". Svetovalo se je tudi sestram, naj svojo priprosto kmečko obleko odložijo in se oblačijo kot odlične gospe. Posebno prednica munskega samostana, katero so večkrat obiskale, je s tem sililila v nje. Ali ono so nosile vedno svoj čipkasti robec na svojih lepo spletenih laseh. Vprašanje, kako bi naj brata pozdravile, jim je zadalo mnogo skrbi. A naše so čisto navaden izhod. "Če smo sami", je pripovedovala starejša sestra smehljajo, "je seveda on naš brat v me ga imenujemo Jožef. Pred drugimi ljudmi pa mu poljhimo njegov prstan in ga imenujemo sveti Oče".

* Stoletnica Napoleonovega poraza na Rusku. Te dni je preteklo sto let, kar se je bila pri Borodinu v bližini Moske na Rusku huda bitka med četami francoskega Napoleona I. in Rusi. Poraz Francov je bil velikanski. Napoleon je pripeljal iz Francoske nad 400.000 vojakov na Rusko. Francovi so prvotno prodrali vedno naprej, Rusi so se umikali ter za seboj požgali vsa mesta, trge in vasi. Samo mesto Moskva, ki je bilo nekdaj glavno mesto Rusije, je gorelo celih 7 dni, t. j. od 14. do 21. septembra 1812. Dve milji daleč na okrog se je raztezalo ognjeno morje. Francove pa ni zalutila samo nesreča pri groznom porazu v vojski, ampak pritisnil je na nje tudi strašni mrz. Mnogo tisoč mladih Francov je zmrznilo in od gladu umrlo na ruskih poljanah. Napoleon se je vrnil osvojen le s par tisoč svojih vojakov domov na Francosko. In te dni slavijo Rusi stoletnico sijajne zmage nad velikim Napoleonom. Dne 7. septembra je bila v Borodinu glavna slavnost. K tej slavnosti se je pripeljala tudi carska rodbina. Na bojišču so ta dan odkrili velik spomenik na čest padlim russkim junakom. Navzoči so bili pri slavnosti odposlanci tistih polkov, ki so se leta 1812 udeležili bitke. Prišli so tudi nekateri Rusi, ki so že živelii leta 1812. Najstarejši je star 125, najmlajši pa 10 let. Tudi car in carica se udeležujejo stoletnih slavnosti. Največja spominska slavnost pa bo v Moskvi. Vršijo se velikanske priprave. Vsa Rusija se pripravlja, da primerno proslavi slavno zmago pred 100 leti.

* Lastniki mlatilnic pozor! Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevam z ozirom na Vašo notico v št. 35 "Slovenskega Gospodarja" z dne 29. avgusta 1912 pod naslovom "Lastniki mlatilnic pozor" med "Raznimi novicami" v postavni dobi, na istem mestu in z istimi črkami sledči popravek: 1. Ni res, da sem se izdal kot pooblaščenec mariborskega okrajnega glavarstva, ampak res je, da tega nisem

ki si niso hoteli naročiti priprave pretil, da bom stroj započatil in jih sodniji ovadil, res pa je da tega nisem storil ampak sem jim le pojasnil, da glasom odredbe nemest nije z dne 21. avgusta 1911 mora vsak posestnik imeti varnostno pripravo na mlatilnici. 3. Ni res, da so podpisi župnikov in drugih odlčnih mož, ki so si varnostne priprave naročili izmišljene, ampak res je, da imam mnogo takih lastnoročnih naročil na vpogled vsakemu. 4. Ni res, da o varnostni pripravi, katere so si kmetje naročili, ni ne duha ne sluga, ampak res je, da so vsi, ki so dozdaj priprave naročili, iste tudi že dobili, in je bila pred nekaj časom zakasnitev le vsled tega, ker je izdelovalatelj mojih varnostnih priprav gospod Avgust Žabkar, tovarnar v Ljubljani prišel v konkurz in se je izdelovanje začasno prekinilo. Celje, 3. septembra 1912. Z velespoštovanjem Alojz Zamuda. — (Dostavek uredništva): Mi smo se obrnili do nekaterih onih posestnikov, kateri so si naročili varnostne priprave in ti so nam z vso gotovostjo zatrjevali, da so to pripravo naročili, ker se je g. Zamuda izdal, da je poblaščen od okr. glavarstva in da, če si te priprave ne omislijo, ne bodo smeli več mlatiti z mlatilnico. Varnostne priprave so pa dobili že le potem, ko je "Slov. Gospodar" prinesel omenjeno vest. Nek posestnik v St. Ilju v Slov. gor. se je tudi obrnil do onega gospoda župnika, na katerga se je g. Zamuda skliceval, da si je tudi naročil varnostno pripravo, a je dobil odgovor, da agent pri njem sploh bil ni in ni dotične priprave naročil. To prihobujemo, da se slišita oba zvona.

* Kontrolnih shodov letos ne bo. Vojao in domobrabsko ministvrstvo je določilo, da tudi letos ne bo kontrolnih shodov.

* Slomšekove razglednice, ki jih je v tiskarni sv. Cirila v Mariboru založila S. K. S. Z. so se zelo priljubile našim rodoljubom Slovencem in Slovenkam. Dobijo se še v tiskarni sv. Cirila v Mariboru komad po 10 v. Trgovci in društva dobre znaten popust.

* Za dekleta. Stedenski gospodinjski tečaj na deželnih kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. se začne letos dne 22. septembra. 10 prostih mest so doble slike s prositeljice že od prejšnjih let, ki so letos prošlo ponevile: 1. Ban Marija v Pesjem, 2. Brunen Marija iz Male nedelje, 3. Duh Alojzija iz Sv. Marjete ob Pesnici, 4. Gračnar Marija iz Brda pri Planini, 5. Jančič Marija, Sv. Ana—Makole, 6. Jurancič Matilda, Andrenci, p. Sv. Andraž, 7. Plavec Marija, Bolehnicna, 8. Pučnik Roza, Dobrova, 9. Samec Marija, Arcelin pri Vojniku, 10. Vrečer Marija iz Sv. Lovrenca pri Storah. Ozirati se je bilo v prvi vrsti na te. Posebno letos ni nikakor mogoče sprejeti večje število, kakor 10 torej se tečaj letos sploh ne razpiše in ni za letos nikakor več mogoče se na daljne prošnje ozirati.

* Tečaji za živinske in mesne oglede se bodo odslej vršili v Gradcu vsako leto meseca aprila in novembra. Tečaj je namenjen za občinske mesne in živinske oglede na deželi. Oblasti namreč zahtevajo od teh ogledov vedno večjo natančnost, posebno v bližini mest, trgov in tovarn, kjer se nahaja več mesarjev. Ako ogled pri pregledovanju mesa in živine ne nastopa natančno in se potem dogodijo kakne nerdenosti, nosi odgovornost ogleda. Občine so bile do zdaj primorane nastavljati za mesne in živinske oglede osebe, ki jim manjka vsako tozadovno znanje. Dobro bi bilo, da bi ali politična oblast tudi za Sp. Štajersko priredila recimo v zimskem času tečaje za izobrazbo mesnih in živinskih ogledov.

* Ne prenaglite se! Slišimo, da že sedaj letajo krog vinogradnikov agenti vinotržcev ter hočejo že vnaprej kupiti letosno vino. Ponujajo za liter mošta sramotno ceno 16 do 24 vinarjev, češ, da še v jeseni toliko ne bo veljelo ker bo vino zelo kislo. Vinogradniki, ne prenaglite se s prodajo mošta, ker bo isti gotovo imel ugodno ceno; saj so zaloge vin prejšnjih letnikov skoraj popolnoma izčrpane.

* Sneg je zapadel zadnje dni po vseh višjih gorah. Tudi vrhovi slovenskih gor že nosijo belo odejo. Snejilo je na Veliki kapi, Triglavskem pogorju in na koroških planinah. Posebno velik sneg je zapadel v Švici. V okolici Lucerna je zapadel pol metra debel sneg. Iz Tirolskega, Predalškega, Solnograškega in Gornjostajerskega se poroča o velikih snežnih zametih, ponekod je sneg celo en meter visok.

* Velika nesreča se je zgodila v St. Andrijanu na Francoskem. Zrakoplovec Beardu se je njegov letalni stroj prerano vzdignil in je zavozil v ljudsko množico. Mnogo oseb je pobil zrakoplov na tla, 4 so ubite, mnogo pa jih je težko ranjenih. Ranjeni so hudo razmesarjeni.

* Za "Slovensko Stražo" sta darovala prvi novi dve-kronski novec — seveda vsak enega gg. Franc Zamuda in Štefan Žižek, pozlatarska pomočnika v Mariboru. Hvala lepa. Posnemajte.

* Izkaz "Posredovalnice občeslovenskega obrtnega društva v Celju". Iščelo se: 1 učenci za krojaško obrt, 2 učenca za pekarsko obrt, 3 učenci za kovačko obrt, 1 pomočnik za fotografsko obrt, 1 učenec za kolarsko obrt. Nadalje iščo 5 učence ključavnica mojstre, 2 učenca po mizarskem mojstvu. Opazorjam gg. obrtniške mojstre, da priložijo vsaki prošnji za posredovanje znamke za 40 vin, ker se zanaprej na prošnje brez te odškodnine ne bomo ozirali. — Pri tem povdramo, da bodo učenci, ki imajo veselje do ključavnica obrti, le težke našli mojstre, ker so ključavnica delavnice tako prenapljene z učenci, da jih mojstri niti proti gotovi odškodnini ne morejo več sprejeti. Apeliram toraj na Vas, stariši oziroma varuh in učitelji, uplivajte na dečke, da se poprimejo kakve druge obrti, ker bodo na ta način lažje in bolj gotovo prišli do kruha, in ker si moramo vzgojiti naravnaj tudi za ostale obrti.

* Čebelaška razstava v Celju je trajala od 15. do 19. septembra. Prirejena je na vrtu g. Avg. Sušnika na Lavi pri Celju.

* Slovensko čehalsko društvo za Spodnje Štajersko dobi 10 stotov brezjavčnega sladkorja za pitanje v jeseni in spomladni. Oai člani, ki ga bodo rabili, naj se samo po dopisnici na predsednika g. Toma Kurbus v Slinici pri Celju obrnejo. Sladkor stane 52 vin. kg. v Pragi.

* Zahvala. Mariborski Orel se vsem svojim blagim dobrotnikom, ki so mu tokom leta z blagohotnimi prispevkami bili vedno na pomoč, toplo zahvaljuje in jih prosi še nadalje naklonjenosti. Bog živi vse dobrotnike!

Pridobivajte nove naročnike!

Mariborski okraj.

m Maribor. V četrtek, dne 5. septembra je imel naš "Orel" svoj občni zbor. Iz poročil o delovanju našega Orla, povzamemo, da je odsek zelo marljivo deloval. Zbiral je pod svoje okrilje lepo četo neustrašenih in čilih slovenskih mladeničev, ki si upajo pokazati javno svoje versko in narodno prepričanje. Orel ima po zimi stalno vsako nedeljo svoja predavanja, vsak pondeljek in četrtek telovadbo, v poletnem času pa napravlja izlete v okolico. Naš Orel je dal povod, da se je ustanovil Orel v Hočah, Slinici in Središču. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni: dr. K. Verstovšek, predsednik; Ferdo Leskovar, podpredsednik; L. Kemperle, tajnik; Al. Šuler, nj. namestnik; Franjo Žebot, blagajnik; R. Bende, nj. namestnik; odborniki: dr. Kovačič in J. Senekovič. Načelnstvo je bilo sledče izvoljeno: Jakob Kores, načelnik in J. Sajko, podnačelnik. Z lepimi besedami se je od bratov Orlov poslovil dosedanj vrl načelnik Simonič, ki je potrejen v vujaka. Naš Orel je br. Simoniču dolžan mnogo zahvale, upamo, da ostane naš bivši načelnik tudi v vojaški sukuji zvest svojemu narodu in veri.

m Maribor. Občinske volitve so za naše mesto razpisane. Vršile se bodo letos meseca novembra.

m Lajteršperg. Iz trgovine Rudolfa Pözl na Lajteršperški cesti gleda že leto in dan "Štajerc" na cesto. Ne vemo, ali vabi v trgovino, ali pa svari pred vstopom. Ako vabi, mora biti "Štajerc" vabilo pač slabo, ker že tako dolgo opravlja svoj posel. Ako pa svari, lahko to še v prihodnje stori.

m Gor. Sv. Kungota. Na občinski deski na starri Šoli je nabit razglas c. kr. okrajnega glavarstva mariborskoga o letošnjih vojaških naborih v mariborskem okraju, pa samo v nemškem jeziku, dočim je slovensko besedilo noter (nazaj) zagrnjeno, vsled česar je gospoda okrajnega glavarja naslov in značaj, kateri je tiskan počez v sredini med nemškim in slovenskim besedilom, preločen, njega ime pa z žrebljem preboden. Pač čudno je, da se v slovenskem kraju razglas c. kr. oblasti za Slovence nabija v nemškem jeziku, slovensko besedilo se pa zakriva; še bolj čudno pa je, da si, ko se tako zapostavlja slovenski jezik, okrajni glavar gospod c. kr. namestniški svetnik, kar tako pusti prelamljati svoj naslov in značaj, svoj podpis pa z žrebljem prebadati.

m Selnica ob Muri. Pri volitvi občinskega predstojništva, ki se je vršila dne 8. septembra, je bil zopet enoglasno za župana izvoljen vrl naš predstava Franc Ferlinec. Za svetovalce pa so izvoljeni: Gornik Karl, Žebot Franc, Šmid Simon, Golob Jožef in Očkerl Fric. Cela volitev se je vršila lepo mirno in složno. Naši obmejni Slovenci so pokazali, kakav edinstven in zastopnost vlada med njimi. Ko se je proglašil izid volitve, je zavladalo med zbranim obmejnim ljudstvom veliko veselje. Živio-klici so doneli tje proti Muri, katere so lahko slišali tudi oni, ki so imeli vročo željo, pravilno izvršene volitve ovreči. Mlademu županu k zopetni izvolitvi čestitamo!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Neki tukajšnji podli nemčurček blati v ptujski smrdljivki z dne 1. septembra na najnesramnejši način našo Slomšekovo prireditev z dne 25. avgusta. Na take podle, nesramne reči, ne odgovarjam, nasprotina fakinaža tega ne zasluži! Pač pa vsa dekle, katera smo se udeležili, tega veličastnega shoda, zagotovimo šentlenarčke nemškutarje, da bomo skrbeli, da izprevidi ljudstvo, kaki so ti obrekovale. In zagotovimo vas, nemčurji, da se bliža čas, ko vam ne bodo pomagali ne smehljajoči obrazzi, ne prijazni pozdravi „Dober den, Mičika“, šli bodete, kajti tudi Šmidmarka se je že navečišala vse podpirati; nad St. Lenartom pa bo plapola naša trobojnica, kakor je dne 25. avgusta.

m Zg. Žerjavci. Šentlenarčka Glavna posojilnica, katera je v rokah liberalnih gospodov, je razposlala svojim udom prijazno vabilo, da naj ali zvišajo delež na 10 K ali pa celo posojilo odplačajo; nič ne naredi, če nimajo denarja! Lahko podpišejo menico! To je bojda svetovala c. kr. okrožna sodnica. Ali je to res? Zakaj pa še potem treba posebej plačati 50 vin. stroskov, ko pa se je reklo, da se uraduje vse brezplačno? Da, prigodi se celo, da dobi eden ud za en delež kar dva dopisa! Potem pa plačati 1 K! — Prizadeti ud!

m Sv. Rupert v Slov. gor. V nedeljo, dne 1. septembra, je bil za našo zavetno, pošteno slovensko mladino dan veselja. Bralno društvo je namreč priredilo po večernicah Slomšekovo slavlje. Po pozdravni pesmi in pozdravnem nagovoru je nastopil slavnostni gospod mladenič Jak. Fras, ki je v polurnem krepkem govoru pojasnil pomen slavnosti, ki velja diki našega milega naroda, nepozabnemu Slomšku. Potem sta nastopili dve mladenki: Mina in Ana Lederer, ki sta istotako kako povoljno deklamovali dve pesmi Slomšku v slavo. Pričela se je Šaloigra „Čevljar“. Da so jo prav dobro pogodili, je pri naših igralcih že znano, a posebno nam je ugajal „trdoglav Blaž“. Temu je sledila kratka zabava, katero ste nam privoščili mladenčki Marija Muršec in Marija Lubec v pomenljivem in kakor strela učinkovito prizoru: „Dve klepetulji“. — Vse to, kar sem vam zdaj povedal, je med točkami vsporeda zabelil domači pevski zbor s pesmimi težje vrste. Prav je imel g. Stiper, predsednik društva, ko je v svojem nagovoru naglašal, da brez slovenske pesmi ni slovenske veselice. Torej naprej slovenski fantje in slovenska dekleta za slovensko pesem in izobrazbo!

m Hoče. V nedeljo, dne 1. septembra, je bil pri nas dobro obiskan gospodarski shod, na katerem sta govorila državni in deželnji poslanec g. Pišek in živorejski inštruktor g. Mauher iz Maribora. Sami

najbolj ugledni kmetje, med njimi tudi gospodinje, so se zbrali. Poslanec Pišek je razložil namen in pomen kmetijskih podružnic. Inštruktor g. Mauher k temu še nekaj doda in govoril o skupni prodaji živine. Udeleženci so z zanimanjem sledili obema gospornikoma.

m Fram. V pondeljek smo pokopali ob veliki udeležbi cenjenega učiteljstva in šolske mladine ljubko učeneko I. razreda, drago hčerko vrle Šternove drnžine iz Frama Treziko Stern, ki bi šele 11. t. m. dopolnila sedmo leto. Kakih 20 njenih sončenk je neslo pred krsto dišeče šopke, krsto samo pa belo blečena dekleta. Njen katehet je vzel kaj ginstivo slovo od ljube učenke govoreč med drugimi: Trezika! Tako posteljco se ti zdaj postlali? O, to ni topla, mehka posteljca, kakor so ti jo postljali tvoja ljuba mama! V naročju ljubeče mamice si tolikrat srečno počivala, sedaj pa te sprejela v svoje naročje neobčutljiva mati zemlja. Ločila si se od dragega očeta — sedaj bivaš pri svojem nebeskemu očetu! Poslovila si se od svoje ljubeče matere — sedaj se veseli pri svoji nebeski materi Mariji. Zapustila si družbo veselih sončenk — sedaj se raduje v družbi nebeskih angeljev. Svoje ljube brate in sestre si pustila doma — sedaj si srečna med drugimi svojimi braci in sestrami, med svetniki in svetnicami božjimi. Šolski počitnic si se veselila, sedaj si pa na večnih počitnicah. Naše iskreno sočutje blagi družini.

m Sv. Magdalena pri Mariboru. Pribodnji sestanek "Slovenske Straže" za Sv. Magdaleno se vrši v nedeljo dne 22. septembra popoldne po večernicah v društveni sobi Tržaška cesta 15. Slovenci, pridev v oblinem številu!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu priredi v nedeljo dne 22. septembra t. l. v večernicah v šolskih prostorih Slomšekovo slavnost s petjem, tamburjamem in igro. V slučaju zelo slabega vremena se slavnost preloži na prihodnjo nedeljo.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Ponesrečil se je na spovedi v pondeljek dne 9. sept. minorit č. g. o. Mansvet Zöhrer: peljal se je z Najsvetejšim na nekem vozu v Špulhlio. V Budini, pri sejnišu, so se konji vsled nekega ropota ustrašili, voz se je prevrnil in p. Mansvet je dobil težke poškodbe na glavi in hrbitu. — Ustrelil se je na Ptiju 9. sept. študent Starkl s samomorilnim namenom, a zadel v želodec, ne pa v srce, kakor je nameril. Težko ranjenega so pripeljali v ptujsko bolnišnico.

p Št. Lovrenc v Slov. gor. Nek dopisnik se v "Slov. Gospodarju" od 29. avgusta t. l. čudi, kako to, da ko so krčmarji na Polenšku, posebno Lovrec in Ščeri dne 7. julija t. l. obhajali krčmarsko žegnanje, smeli tudi streljati. A ko smo pa mi tukaj imeli cerkveno godovanje, takrat pa nismo dobili dovoljenja za strelbo. To ni čudno, saj se v ptujskem okraju med ljudstvom sliši, da v takih in enakih stvareh baje odločuje na e. k. okr. glavarstvu pisar Munda, ne pa uradni vodja g. Netolicka.

p Hum pri Ormožu. Na praznik Rojstva Marije, 8. sept. vsako leto, se vrši pri našej podružnici cerkveno prošenje. A s tako slovesnostjo kot letos se že isto dolgo ni obhajalo. Blagoslovil se je na namreč novi glavni oltar in ob tej priliki smo imeli zopet čast, da so naš velečastiti, sivilski starček, g. dekan Caf med nas prihiteli, ter nam ob asistenci vrlega domačega gosp. župnika istega blagoslovili. Po blagoslovu so stopili na prižnico ter navzalic svoje visoke starosti z nekako mladeničko živahnostjo orisali zgodovino oltarja ter nam veliko lepega govorili o evharističnem shodu, ki zboruje ta teden na Dunaju. Za vse to njim bodi Bog obilen plačnik! Oltar stane 1800 kron.

p Središče. Telovačni odsek Orel in Dekliška zveza sta dne 1. septembra priredila Slomšek-Sinkovo slavnost. Preč. g. Mat. Šinko obhaja dne 20. septembra t. l. 60letnico svojega mašništva. Č. g. jubilant zasluži v resnici, da ga proslavimo, ker je poseben dobrotnik in ljubitelj mladine ter je storil v domači fari mnogo dobrega, posebno veliko je žrtvoval za cerkev. Po pozdravu podpredsednika Orlov, R. Lukacijča, je nastopil kot slavnosten gospornik vlč. gosp. dr. Kovačič, ki nam je opisal življenje in delovanje škofa Slomšeka in njegove zasluge za slovenski narod. Nato se je obrnil na drugega slavljenca, č. gospoda Šinkota, ki je bival svoje dni v njegovih bližini ter mu iskreno čestital k njegovemu 60letnici. Po govoru dr. Kovač

klenkalo toliko hvalisani liberalni trdnjavi, s katero se je lansko leto nek napreden dopisnik v "N. L." pred državnozborskimi volitvami toliko ponašal in pobahal. Pač resničen pregovor, da ne smemo dneva pred večerom hvaliti. Slava in hvala vsem zavednim volilcem.

c Sv. Frančišek na Stražah. Slomšekova slavnost, ki jo je priredilo naše Katoliško bralno in izobraževalno društvo v nedeljo, dne 8. t. m., je izpadla nad vse sijajno. Že v soboto zvečer nam je s kresom, z nebojnimi lučicami in zastavami na zvoniku naznanilo, da se ima drugi dan vršiti v naši fari nekaj izrednega. Na stotine ljudstva se je zbral pod cerkvijo na slavnostnem prostoru, ki je bil okrašen z zastavami in mlaji. V vznešenih besedah je pozdravil navzoče M. Blekač, povdiharajoč, da že sveto pismo zahteva proslavljeni slavne može. Po pozdravnem govoru sta nam deklamirali ljubko oblečeni dekleti pesmi: "Slomšeku!" in Slomšekovo: "Slovo solčavskim planinam". Nato je v prekrasnom govoru očrtal Slomšekove zasluge za naš narod g. Fr. Lekše, župnik iz Luč. Po slavnostnem govoru nam je deklamirala mladenka Ugovšek Franca Slomšekovo pesem: "Tužne solze na grobli zajčega samostana". Potem so nastopili naši vrli fante in dekleta z igro: "Divji lovec". Mnenev vseh je bilo: Kaj takega še nismo videli. Čast našim vrlim igralcem, ki so tako izborni rešili svoje vloge. Tudi za zabavo je bilo vsestransko preskrbljeno. Vršil se je ribji lov, srečolov in šaljiva dražba. Med posameznimi odmori je svirala godba iz Ljubnega. Vsi smo se razšli z zadovoljnostjo in z novim navdušenjem za Slomšekove nevenljive zasluge.

c Ljubno. Umrl je v ljubljanski bolnišnici krojač in posestnik Matja Jamnik; imel je želodčnega raka. Rajnki je bil zelo priljubljen in zvest katoličan. Bog mu daj sveti raj!

c Jurklošter. Vlč. gospod Karel Tribnik, župnik v Jurkloštru je bil imenovan pri javni seji obč. odbora dne 7. sept. radi njegovega neumornega delovanja častnim občanom.

c Sv. Lenart nad Laškim. Pri naboru dne 10. sept. je bilo od 11. nabornikov 5 potjenih k vojakom, in sicer 4 iz prvega razreda, 1 pa iz III. Čast novi občini, da ima krepke fante, kateri so se pa tudi dostoожно obnašali, v ponos občine ter njenega predstojnika.

c Petrovče. Društvo Gospodar priredi veliko Slomšekovo slavnost in mladinski shod dne 22. septembra v prostorih društvenega doma (na vrtu) točno ob treh. Na vsporedu je slavnostni govor, deklamacija mladeniča, govor mladenke, pred in po govorih zapoje moščan zbor Zalec-Petrovče Slomšekove pesni, šaljivi, srečolov, vrtna godba, šaljiva pošta itd. Poskrbljeno bode za jed in piča. Med odmori igrajo vrli tamburaši. Prijatelji poštene zabave pride.

c Teherje. Dne 22. t. m. priredijo naša društva Slomšekovo slavnost popoldan po večernicah v kapeljiji z govorom, srečolovom, deklamacijami in šaloirogo "Prisiljen stan je zaničevan". Vsi, ki časte te velike može, pride.

c Galicija. Vabimo na veliko Slomšekovo slavnost, katero priredi naša izobraževalno društvo in celjsko okrožje "Orlov" v nedeljo, dne 15. septembra t. l. na Pernovem. Ob 10. uri popoldne v pernovski cerkvi sv. opravilo, nakar se začne ob pol 1. uri slavnostna veselica. Spored bo sledi 1. Pozdrav gostov in slavnostni govor, govor najbrž drž. posl. g. dr. Verstovšek. 2. Petje in igra "Tri sestre". 3. Javna telovadba celjskega okrožja "Orlov". 4. Ustanovitev "Orla" za Galicijo. 5. Prosta zabava s šaljivo pošto in drugo. Svirala bo tudi znana godba in celjski tamburaši bodo z veseljem udarjali na tamburice. Cel slavnost bude izobraževalnega in tudi veselega značaja, zatorej pride vrli sosedje, kakor domačini v obinem številu, posebno pa vrlji "Orli", da pozdravite najmlajšega brata "Orla", za katerega se je že oglastilo blizu 20 udov. Na veselo svđenje na Pernovem.

c Kalobje. V nedeljo, dne 15. septembra ima Kmečka zveza prvi maši shod. Govori naš državni poslanec dr. Korošec. Somišljeniki pride.

c Mozirje. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo 22. t. m. Slomšekovo slavnost in petletno ustanovitve društva. Na vsporedu bo do govor, deklamacije, petje in godba. Svirala bo Narodna godba iz Ptuja pod osebnim vodstvom kapelnika g. Franc Bračiča, sedaj gostilnjarja v hotelu "Ilirija" v Mozirju.

Brežiški okraj.

b Brežice. Sosedje Hrvatje tožijo sicer, da jih način Čuvajevskega mažaronskega vladanja neprimerno stiska in jim naklada velike davke. Vendar tako silno kot se postopa letos pri nas glede predpisa osebno dohodninskega davka, tako na Hrvščem ni. Tudi iz celega brežiškega okraj, glavarstva se pritožuje srednji in večji, a zadolženi kmetje, da jim je letos davčna oblast predpisala na novo velik osebni davek. To je že od sile! Kmetje takoreč gospodarsko poginjamamo, a še v nove davke se nas sili. Mogoč so tudi tukaj liberalni ovaduh imeli svojo umazano vest zraven, kakor ste g. urendnik zadnjči poročali.

b Sevnica ob Savi. Tukaj je v starosti 75 let umrla lastnica gostilne in kavarne Amalija Kramar. N. p. v m!

b Kozje. Slavno uređništvo! Prosim, sprejmite te vrstice v Vaš cenjeni list: "Naročni List" trdi v številki od dne 5. kimovca t. l., da sem leta 1907 v volilnem boju agitiral proti kandidatu Žurmanu na shodeh z lažjo, da si je Žurman trikrat hišo začgal. To ni res! Očitalo se mi je to le radi shoda v Sedlarjevem dne 12. majnika 1907. Resnica pa je, da tega Žurmanu nisem očital. Te govorice so trosili romarji iz rogaškega okraja par dni poprej na potu v Zagorje in iz Zagorja; posebno se je o tem govorilo v gostilnah Medveška v Zagorju in Jakoba Bovha v Veračali. Ce bi bilo prišlo do obravnave, bi se bilo dokazalo, da jaz takih obdolžitev nisem trdil, ampak da sem samo te govorice, ki so bile splošno znane, omenil kot značilne za priljubljenost kandidatovo v lastnem okraju. V tem gotovo ni bilo ničesar politično nepoštenega. A poštena porcijsa hudobije je bila vedno značilna za osebne napade "Naročnega Lista". Kozje, dne 9. septembra 1912. — Dr. Lr. Jankovič.

b Planina, 2044 obrabljenih znakov je daroval "Slov. Straži" g. Franc Gartner, župnik na Planini. Hvala!

Vestnik mlad. organizacije.

Cirkovec. Rodoljubna radost je nadvajala naša sreca, ko smo videli v nedeljo ogromno množico zavednih slovenskih deklet Dravskega polja na dekliškem shodu v Cirkovech. Prišle so od blizu in daleč, ena celo iz Ljutomerja, da se navdušijo za versko in narodno delo. Ob pol 10. uri je bila pridiga (č. g. župnik Muršič), o sovražnikih dekliške nedolžnosti. Vsak človek ima tri glavne dušne sovražnike, dekleta pa jih imajo devet in te so (po Slomšku): posvetna ljubezen, lenoba, nečimurna obleka, slaba tovaršja, razuzdana dobra volja, nevarni ples, prešestovanje, grda nepokorščina, nesramno znanje. Z napeto pozornostjo smo sledili lepim besedam, ki bodo gotovo obilno sadu obrodile. Po večernicah pa je razložil isti govornik, kateri so prijatelje dekliške nedolžnosti nameř (po Slomšku): božja beseda, goreča molitev, sveti post, ljuba ponijošnost, sramežljivost, modra previdnost, usmiljeni Jezus, Marija Devica, angelj varih, svetniki in svetnice božje. Sv. mašo še je opravil domači č. g. kaplan M. Zorko. Več družbenic je pristopilo k sv. obhajilu. Domači pevski zbor pa je poveličaval slavnost z lepo dovršenim petjem v cerkvi in pri zborovanju. Po službi božji je bilo zborovanje, na okrašenem prostoru na vrtu pri hiši g. Napasta. To vam je bil res pravi tabor. Nastopilo je 17 deklet z govorji in deklamacijami, ki so v lepih, gladkih, izbranih besedah podala nebroj lepih in kriptnih naukov. Prva nastopila domačinka Julika Klasinc. Podzdravi vse navzoče in kliče v boj zoper prevzetne in grde nemškutarje in brezvestne liberalce in vabi na delo: "Drage sestre le na delo, — da sreca bo res veselo — zvesto Bogu in Mariji — ter slovenski domačiji." — Nato nastopila g. dr. Hohnjec. Poda in razloži nekaj lepih naukov iz Slomška. Nadalje pripravila dekletom snago. Kjer je v hiši grd časopis kakor "Štajerc", tam je nesnaga. Mladenka iz Hoča govorila o troznosti. Trezna dekleta, trezne matere, trezne narod. Priol iz Frama o družbi Marijini! Dobro ime, pošteno sreca je največje bogastvo. Peršuh Marija iz Št. Lovrenca pripravila ljubezen do domače hiše, do slovenskega naroda. Furek Alojzija iz Slivnice govorila prav lepo o ljubezni do domovine, do lepega življenja. Visočnik Filom (Hoče) prinaša pozdrave z zelenega Pohorja in kliče na delo! Mladenka Kovačič iz Ptuja prednja pesem, katero je za ta dan sama zložila. Godec Mat. (Hajdin) kliče: Dekleta v boj zoper Štajerca in ptujski šnops! Marija Kranjc (Ljutomer) o izobrazbi; četa zavednih deklet je podobna žitnemu polju, ki obeta obilno žetev. Mladenki Marica Černej in Iv. Kotnik (Fram) sta lepo in živahnno vprizorila: "Najlepši kinč (Marijina družba) iz "Bogoljuba". Koren Mar. (Hoče) navdušuje k vztrajnosti, k delu. Mladenka domača deklamira: "Marijina hči pred nebeškimi vrati". Družbenica iz Spod. Poliskev govorila o sredji mladenke, ki je v Marijini družbi. Petek Neža (Sv. Marko) in mladenka od S. Marjetje niže Ptuja govorile o lastnostih slovenske deklike: bodi verna, narodna, potprežljiva, ponjiva, vesela! Vinkler Tereza in Pauman Liza ste govorile slovo "Kar smo že davno želete, — to smo danes dožive". Povejte doma, kar ste tukaj lepega slišale in videle. Vsaka župnija naj ima Marijino družbo, vsako bračno društvo dekliško zveto. K sklepov povzame besedo še predsednik č. g. dr. Hohnjec in kliče: Mladenke, v spomin vam dam zastavo Slomšekovo in ta je versko-narodna. Ped to zastavo pojrite v boj in zmaga bo gotova.

Zreče. Na Male Gospojnico je Družba Marijina obogata spola imela mesečni nauk v cerkvi. Brez malega vsi člani so pa tudi včlanjeni pri Zvezni mladenički, oziroma dekliški. In zadnja je po večernicah priredila shod, ki je veljal spomin na Slomška. Tu je gospod Škofič razložil pomen letošnjega Slomšekovanja. Potem so pred sliko, predstavljajočo Slomška, govorile: Kotnik Ljudmila, Golčar Matilda, Kračun Anica, Halar Filomena dvakrat, Klančnik Katica, Orož Tončka, Drobne Mimika, Kotnik Micika, Leskovar Zefika, Klančnik Francika in Orož Hanika. Ob koncu je Julika Golčar, blagajničarka tukajšnje podnóżnice "Slovenske Straže", nabrala 8 K za nji izročeno blagajno.

Najnovejše.

Evaristični shod. Včeraj ob 4. uri popoldne se je v velikanski stavbi "rotunda" v dusejskem Pratru otvorilo prvo skupno slavnostno zborovanje. Nepregledne množice vernega ljudstva vseh narodov so se valile proti zbirališču. V ogromni zborovalni dvorani so bili napravljeni v ospredju na vzvišenem mestu posebni sedeži za goste cesarske hiše, kardinala, škofe in druge visoke dostojanstvenike. Na eni strani visokega govornika odra ste postavljeni podobi cesarja in papeža. Priketek zborovanja se je naznani z zvonom. Otvoril je zborovanje predsednik stalnega odbora za evaristične shode, belgijski škof Tomaž Ludovik Heylen. Potem se je prebralo papežovo pismo na udeležence evarističnega shoda. V tem izročajo sv. Oče vsem, ki se udeležujejo evarističnih slavnosti svoje pozdrave in višjepastirski blagoslov. Poglavar sv. cerkve izraža v tem pismu svoje izredno veselje, da se so zbrali tisoči množice vseh narodov, da skupno javno počaste Boga, skritega v presv. Rečnjemu Telesu. Izrekajo zahvalo posebno našemu cesarju Francu Jožefu, kateri je z veseljem prevzel pokroviteljstvo shoda. Sv. oče priporočajo v tem svojem pismu, naj se evaristični shod ozira pri svojih posvetovanjih in zborovanjih posebno na mladino, katero hočejo sovražniki Kristusovi z zmotljivimi nauki in sladkimi obljudbami ter vživanjem dobiti v svoj tabor. Nato je stopil na govorniški oder papežev odposlanec Van Rossom, ki je v svojem govoru posebno povdral, da so vladarji Avstrije vedno bili vzgledni častilci sv. altarnega zakramenta. Govorili so še: dunajski nadškof kardinal dr. Nagl, naučni minister Hussarek, nižjeavstrijski deželní maršal knez Lichtenstein, dunajski župan dr. Neumayer, dunajski vseučiliščni profesor dr. Svoboda in končno načelnik Slo-

venske Ljudske Stranke in kranjski deželní giavar dr. Šusteršič. Izvajanja vsoh govornikov so bila spremljana z burnim odbrovjanjem stotisočere množice vernega ljudstva.

Cesarske manevre na južnem Ogrskem je dne 11. t. m. ob 10 uri dopolne prestolonaslednik Franc Ferdinand nepričakovano ustavil. Vsled deževja so bila tla hudo namočena in za vojake so nastajale pri premikanju nadčloveške težkoče. Prestolonasledniku se je vojaštvo smislilo in za to je vaje takoj uknil.

Veleposestvo je včeraj dne 11. t. m. izvolilo pišeč-barona Moskona za štajerskega deželnega poslanca.

Mesarjem je naredil notranji minister pošteno pridigo. Prišli so se pritoževat, da imajo previsoke davke, da jih kmetje radi mesnih cen napadajo itd. Minister jim je povedal, da jih dobro pozna. Opazoval je letos, kako so vsakokrat širi kviška s cenami, če se je živila podražila, a nikdar nizdel, če je cena živili padla. Mesarji so odšli z dolgim nosom.

Tržna poročila. Cena goveji živili, pitani kakor pleme ni je zadnji teden nekoliko padla. Padec znaša povprečno 2 K za 100 Kg. žive teže. Na včerajšnjem živinskem sejmu v Mariboru je bila cena za govejo živino 100 kg žive teže 80 do 92 K. Pri praščih pa so cene trdne. Cena pšenici se je od zadnjega tedna vzdignila za 20 vin. pri 100 kg. in znaša sedaj 20 — do 22 — K 100 kg. Tudi rž je pri ceni pridobil in stane sedaj 100 kg. 19 K 50 v. do 20 K 50 v. Za oves se plačuje I. vrste 11 K 05 do 11 K 40 v., II. vrste 10 K do 10 K 60 v., III. vrste 9 K do 10 K 50 kg. Za ovsom letos kupci zelo povprašujejo in je upati, da bo še na ceni pridobil. — Usneje se je zopet podražilo za 5 %. Glede petroleja pa poročajo listi, da bo cena najbrž nekoliko padla, ker se je avstroogrski petrolejski kartel razdržal.

Poročilo o sejmu goveje živine na Dunaju, dne 9. septembra 1912. Prignalno se je 2940 volov, 968 bikov, 787 krav, 465 bivolov, skupaj 5160 komodov. Cene za 100 kg. žive teže: Lepi pitani voli 110—124 K, srednje debeli 98—110, suhi 84—102 K. Lepi pitane krave 92—104 K, srednje debeli 72—80 K. Lepi pitani biki 98—104 K, srednje debeli 89—96 K. Lepi pitani bivoli 68—80 K, srednje debeli 50—66 K. Pašniška živila 72—100 K.

Otroci lahko dobivajo zobovje

 Skrbjo čaka marsikatera mati čas, ko bi njen ljubček dobil zobe, posebno, če manjka njegovemu telesu potrebne trdnosti. Če hoče to povzdigniti, ni boljšega sredstva, kakor tisočeri mater potruje, kot SCOTTOVA EMULZIJA. Njena uporaba ža po kratki rabi zboljša stanje, malček je vedno živahnejši in preide takoreč brez zapreke kar mimogrede čas dobivanja zob. Mnogokrat ljubijo otroci

Scottovo emulzijo

tako, da Scottovo steklenico z vriskanjem po zdravijo, kar napravi zdravljenje s tem otroškim krepčilnim sredstvom materam in otrokom veliko veselje. Vendar samo SCOTTOVA EMULZIJA, a nebuna druga.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Protiv vpošiljati 50 vin. v znakih na Scott & Bowne, Z. Z. O. Z., Dunaj VII. in sklicevanje na Slovenske Gospodarje se vpošilje to sredstvo kot vzorec enkrat iz ene lekarne.

957—2

Zahvala. Ze 2 leti sem imel v moji levi roki hude boleznine, moji živci so bili zelo slabci. Dajalo se mi je kafrovo žganje, pa mi nič pomagalo. Pred kratkim sem čital o Vašem "Levovo francoskem žganju" ter sem poskusil z njim, a sem takoj občutil, da so postale moje mišice in živci močnejši in je bolečina splošno ponehavala. Naročil sem zopet 4 steklenice, da sem tudi mojem zetu eno steklenico, (kateri je tudi trpel na revmatizmu) ter se je čutil tskoj boljšega. Mnogo sem že poiskusil, pa mi nič nato takoj pomagalo kot Vaše sredstvo.

Štefan Pintar, sodarski mojster, Vir

Cene deželnih pridelkov

Ime pridelka.	Gradec	Maribor	Celje	Ptuj	Ormož		K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	12	50	11	—	14	—	11	25	11	—	—	—	—	—
Rž	11	50	10	—	11	—	10	—	8	50	—	—	—	—
Ječmen	11	95	9	—	15	—	9	50	8	—	—	—	—	—
Oves	12	67	12	—	12	—	11	—	10	—	—	—	—	—
Koruza	10	70	10	50	11	—	10	50	11	—	—	—	—	—
Proso	6	50	11	50	16	—	10	90	10	50	—	—	—	—
Ajda	10	50	11	—	10	50	11	50	11	50	—	—	—	—
Sladko seno	3	5	2	50	2	80	3	70	5	—	—	—	—	—
Kislo	2	95	—	—	2	—	3	20	4	—	—	—	—	—
Slama	2	85	1	50	3	—	2	70	2	50	—	—	—	—
Fižola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	2	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	1	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spek, svež	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, kisla	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" kisla	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Slovenec Konrad Skaza

St. Ulrich Gröden
Tirolsko.Atelir za vsa
umetna cerkvena
dela.

888

Slovenske cene so zastonj in franko. Za vsaki pojavni kip originalne fotografije, za oltarje itd. originalne načrte pošljem hitro in brezplačno. Velika zaloge sv. razpelj in olnatotiskanih na platno navljeni. Vsakemu, tudi najmanjemu naročilu pridatek. Pri večjem naročilu in promptnem plačilu priznani popust.

Cene brezkonkurenčne.

Karl Kocijančič

umetni in stavbeni kamno-
seški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25,

izdeluje marmornate oltarje, prižnice, podobe, nagonne kamne, grobišča, fotografije na porcelan, svečilke (laterne), ograje itd.

632

Velika zaloga nagrobnih kamnov.

Kilne pase.

z ali brez peresa, trebušne obvez, suspensorije, podlage za plaste noge, bregle, pokončne države in druge varstvene stroje za telesne poškodbe po zdravniškem predpisu, nadalje umetne noge in roke izdeluje po nizki ceni staroznana tvrdka bandožist in ro-

Fr. Podgoršek, kavičar, Maribor
Burggasse 7. Zaloge vseh gumi-specialitet

885

in predmetov za posrežbo bolnikov. Solidna poštova.

V najstarejši narodni manufakturini trgovini se vseled smrti gospoda

Karola Vanič, Celje

Narodni dom

prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širokosti, dežniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni!

Velika množina različnih

ostankov pod lastno ceno.

Porocilo o sejmu zaklani živine dne 5. septembra 1912
v Gradcu.

Pripeljalo se je 589 telet in 2184 prašičev. Cene za 100 kg. mrteve teže (izvzemši čreva itd.): Teleta od 132—148 kron. Prašiči od 155—166 kron in ovce 80—110 kron. Tendenca: Prigralo se je 138 telet in 201 manj kakor prejšnji teden. Kupčija živahna, cene napete. Osrednja zadruga.

Porocilo o sejmu pitane živine v Gradcu
dne 5. septembra 1912.

Prigralo se je 428 volov, 853 bikov, 480 krov in 19 telet. Skupaj 1230. Cena za 100 kg žive teže: lepi pitani voli 100 do 110 K, srednje debeli 91 do 98 K, suhi 86 do 90 K, biki 68—90 kron, lepi pitani krove 80—90 K, srednje debele 64—78 K, suhi 52—60 kron. Izvolo se je na Gornje Štajersko 168, na Tirolsko 114, na Nižje Avstrijsko 143, na Češko 310, na Moravsko 88 in na Nemško 50 kom. Tendenca: Na ta sejem se je prigralo 90 komadov manj kot prejšnji leti. Cene pri lepih pitanih volih napete, drugače skoraj nobene iz premembe.

Razglas.

V svrhu popravljanja meznarije pri Sv. Juriju v Slov. goricah se oddajo zidarska, mizarska, ključavnica, kleparska itd. dela.

Cena skupnih del znaša po cenitvi uradnih izvedencev 5860 K. Deli se odda skupaj ali vsako posebej. Natančnejši podatki in stavbeni pogoji so na ogled do 1. oktobra 1912 pri župnem uradu Sv. Jurija v Slov. goricah.

Sv. Jurij v Slov. gor., dne 9. sept. 1912.

Cerk. predstojništvo.

Slov. trgovska šola v Ljubljani,
Kongresni trg št. 2,

s pravico javnosti vsled razpisa c. kr. ministristva za bogoslužje in uk z dne 20. avgusta 1911, štev. 14.649.

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci

dne 16. septembra t. l. od 10. do 12. ure depoldne.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejemajo v I. letnik le učenci, ki so vsaj zadostnim vspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole.

Pri sprejemu imajo prednost sinovi trgovcev in obrtnikov.

Odhodno izpričevalo šole upravičuje do dveletne aktivne vojaške službe in nadomešča učno izpričevalo o triletni učni dobi v trgovski praksi.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinesejo krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 15 K vpisnine in prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje — tudi pisemnim potom

1014

V Ljubljani, v septembru 1912.

Ravnateljstvo.

Učenca sprejme Anton Kovačič, pekovski mojster, Sv. Lovrenc nad Mariborom, 996

Dva viničarna se sprejmeta pri g. Zofiji Tischler v Malečniku, Sv. Peter na Mariboru, s 4 do 5 delavskimi možnimi. Dobri pogoji; vstop 11. novembra. 992

Izjava. Obžalujem, da sem gospoda Jozefa Kranner 18. avgusta javno razrazil. Matija Senekovič. 991

Dijaki se sprejmejo na stanovanje s celo hrano za 50 K mesečno. Naslov pove upravninstvo. 994

Trgovski pomočnik, izvrsten prodajalec in meščani stroki želi svojo službo do 15. oktobra spremeniti. Dopisi pod "vesten 103" na slov. Gospodarja. 1005

Učenec, slovenskega in nemškega legi, s tremi sobami 2 kuhinji, velika zračna klet v podstropju. V zrazenstvočem postopju soba in kuhinja, velik zelenjadni vrt v dvorišču s studenčem, se po ceni proda. Poberž, Dammagasse 3 pri Mariboru. 987

Novažidana hiša v lepi solnčni legi, s tremi sobami 2 kuhinji, velika zračna klet v podstropju. V zrazenstvočem postopju soba in kuhinja, velik zelenjadni vrt v dvorišču s studenčem, se po ceni proda. Poberž, Dammagasse 3 pri Mariboru. 988

Prodaja se lepo posestvo pri Zg. Sv. Kungoti, obsegajoče 8 oralov zemlje, obstoječe iz hiše z gostilniško koncesijo, z velikim ravnim podstropjem; oba poslopja sta v polnem doblrem stanju. Najboljši travniki, njive, gozd, v pravilno nasajeni sadosniki s približno 300, že deloma plodonosnimi drevesi. Posestvo je pol ure od trga Sv. Lenart v Slov. gor. ob okrajnem cesti proti Mariboru ležeče, in je približno 40.000 K takoj na prodaj. Svota 15.000 kron ostane na posestvu vključena. Vpraša se pri Julijoni Sollack v Zamarskovi p. Sv. Lenart v Slov. g. 988

Prodajalka, posebno dobra manufakturština, popolnoma zanesljiva, dobra govornica, oba deželnih jezikov všeča,

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejsa svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatnine srebrnine in optičnih predmetov.

**Najnižje cene! Postrežba točnal
Mali dobitek! Dobro imel!**

Razpošiljalje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovence zahteva moj novi veliki cenik, katerega dob zastonj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih prejem sem prejel valedobre in poslene postrežbe.

Ne pozabite

Volno, sukno (štofe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepc,
Maribor.

Grajski trg. 1083a Burgplatz.

Ne zamenjajte!

Preporoča se!

Družinska pratika za leto 1913

je ravnokar izšla

z zelo raznovrstno, zanimivo vsebino in mnogimi slikami. Dobiva se skoro v vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katališki bukvarni“, prodajalni „Katal. tisk. društva“ dalje v trgovini Anton Krisper, Vaso Petričič, F. M. Schmitt in Iv. Korenčan; v Trstu: prodajalna „Kat. tisk. društva“. Cena komadu 24 vin., po pošti 5 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih pratik.

**Veletrgovina s špecerijo
in z deželnimi pridelki**

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na debelo

Prazen je izgovor da se mora blago kupovati pri tujeih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim Šperijerskim blagom, tako da zamore popolnoma ustreži zahtevan cenj. gospodov trgovcev proti vsaki konkurenči, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, še tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodem duhovnikom ponudim voščene kakor tudi druge vrste sveč ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor: oves, pšenico, suhe gobe, fižol, seno, orehe, vinski kamen itd., sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vrčeve ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovljem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domačo deteljo, travo, ter čebuljček, fižol in krompir za sadit, bel, rumen ali rožen. Za krmljenje živine pa imam v zalogi riževo moko in vtrobe v seni od 9 do 15 K per 100 kg.

Poštna naročila se izvršujejo z obračno poslo-

Uljudno opozarjam, da imamo v zalogi najboljša spodnjestajerska vina vseh vrst, katera prodajamo sedaj po izjemno nizkih censih, da se pripravimo za nakup novih vin. Opozarjam po čisto posebno nato, da prodajamo mi le zamenjeno pristna štajerska vina, med tem ko vinski trgovci razpečavajo slabješa ogrska in hrvaska vina pod imenom naših štajerskih. Imamo tudi veliko, dobro uvinjenih transportnih in založnih sodov, katere oddamo po lastni ceni.

**Prva južnostajerska vinarska zadruga v Celju,
960 reg. zadr. z omej. zav.**

Spekulacijski nakup!

Graščansko poselstvo s parkom, travniki in stavbenimi prostori v napredajočem mestu Primorske v najlepši legi se proda. Cena 140.000 kros; natančneje pri upravitelju „Slov. Gospodarja“.

984

Razpis.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici se razpiše za tamošnji zdravniški okraj z dnem 5. septembra 1612 služba definitivno nastavljenega vdravnika. Trajni prispevki znajo: Od dež. odbora 600 kros, od občin 400 kros, od okrajnega zastopa za zdravljenje ubogih po dogovoru. Zahteva se popolna zmožnost slovenskega jezika. Prošnje je vložiti od 5. do 25. septembra 1912 pri načelstvu distriktnega odbora.

982

in moderne tkanine za gospode
in gospode pripravča izvozna
hiša.

SUKNA

PROKOP SKORKOVSKY IN SIN
v Humpoluču na Českem.
Vzorci na prešuje franko.
Zelo zmerne cene. Na željo
hodem dati tukaj izgotoviti
gospodske obleke. 188

CEFIRE

Maribor, Stari trg 6,
lepe postelje na valjar naslavne
postelje 16 K, kuhinjska oprava
predstavljene omare 28 K mize 9 K,
stoli 2,60, trde, polirana po-
stelje 24 K, polirane mize 25 K,
medenino, otomani, 30 K, jedilne
mize na poteg 34 K, ustači
mize 9 K, vse vrste lemena in
tapeciranega pohištva, posebni
odelek pohištva Iz Zileza in
medenino. Edini števnik, izdelek
Izvirne tovarništva cen. Žičasto
podlage 8 K, matraca 6 K, zel-
ne poselje z orojko 16 K,
postelje in medenine 68 K emaj-
litane postelje 40 K.
Slobodno na ogled. Sloboden natup.
Ceniki zastonj in franko.

Pohištvo
razposilja na vse strani trgovina
Karls Preis,
Maribor, Stari trg 6,
postelje na valjar naslavne
postelje 16 K, kuhinjska oprava
predstavljene omare 28 K mize 9 K,
stoli 2,60, trde, polirana po-
stelje 24 K, polirane mize 25 K,
medenino, otomani, 30 K, jedilne
mize na poteg 34 K, ustači
mize 9 K, vse vrste lemena in
tapeciranega pohištva, posebni
odelek pohištva Iz Zileza in
medenino. Edini števnik, izdelek
Izvirne tovarništva cen. Žičasto
podlage 8 K, matraca 6 K, zel-
ne poselje z orojko 16 K,
postelje in medenine 68 K emaj-
litane postelje 40 K.
Slobodno na ogled. Sloboden natup.
Ceniki zastonj in franko.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta štev. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogu

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuze) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kros naprej. - -

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine, rožne vence priproste in fine, velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice, škapulirje, svetinjice, velike in male in druge nabožne reči.

Prostovoljna sodna dražba zemljišča in nepremičnin.

Pri c. k. okrajnem sodišču v Konjicah se bo po prošnji dedičev in sicer gospe Marije Mikar, Ceciliije Tkave in gospe Marije Vogrin Jozefi Primac pripadajoče zemljišče vl. št. 132 kat. obč. Velika Lipoglavca z v ceničnem zapisniku št. A 72/11-22 nahajajoče nepremičnino javno in prostovoljno dražbalo na največ ponujajočega pod nastavljeno izkljeno ceno po 600 kros.

Prodaja pod izkljeno ceno se ne vrši.

Vsek licitant zemljišča vl. št. 132 kat. obč. Velika Lipoglavca ima 10 odstotni vladim od zgoraj navedene izkljene cene, to je 60 kros v gotovini ali v hranilni knjižici položiti.

Dražba se vrši dne 2. oktobra t. l. pri tukajnem c. k. okrajnem sodišču v sobi št. 1 predpoldan ob 11 ur.

Dražbeno skupilo se ima takoj po domiku v gotovini položiti.

Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri tukajnji sodniji.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno

C. k. okrajno sodišče v Konjicah
oddelek I, dne 3. septembra 1912.

Sodna poravnava.

Janez Kunšek, posestnik v Padežu, občina Zabukovje, občaluje nepremičljene besede, s katerimi je dne 16. avg. žalil gospoda trgovca Karola Cimperšek v Sevnici, ter izjavlja, da ni imel niti najmanjšega poveda za svoje ravnanje.

Zahvaljuje se gosp. Cimperšku, da mu je žalitev odpustil in odstopil od sodnega preganja.

C. k. okrajno sodišče v Sevnici
oddelek II, dne 31. avgusta 1912.
C. k. sodnik: dr. Fischer. — Zapisnikar: Loschdorfer.

Zimski čas

se bliža, treba bode tople obleke :: ::
Množina vsakovrstnega svežega, lepega, dobrega blaga za moške, ženske in otroke od najcenejše do najfinješke kakovosti se Vam ponuja po jako nizki ceni v trgovini

Franc Seršen v Ljutomeru

Prepričajte se, kupujte pri domačih, kupujte zanesljivo najbolše in najcenejše.

Lepo blago za moške obleke se dobija že od 2 K naprej, za ženske obleke sukneno 120 cm široko blago od 70 vinarjev meter naprej. 189

A. Vihar & N. Novak

Koroška cesta 53 Maribor Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, pročajalne in pisarne; izdeljujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke
83 zadnje mode, razposilja najcenejše
Jugoslovanska razposiljalna
R. Stermecki v Celju št. 300
Vsorci na zahtevo poštne prosto.

Štefan Kaufman

trgovina z železnino

v Radgoni

priporoča svojo veliko
zaloga v lepo pozla-
čenih nagrobnih kri-
žev po jako nizki
ceni. €01

Kdo želi zelo dobrega ljutomer-
škega vina, naj poizvede pri žu-
nijskem uradu Sv. Bolzenk pri
Središču, p. Sv. Bolzenk pri Sre-
dišču.

Eno uro od Maribora, četrtek ure
od 7. postaje, 10 minut ob
cerkvi, je na prodaj lepo posestvo
z zidanimi poslopji, meri 88 oralov
v enem košu, večinoma prvoravnih
travnikov in salonsnikov, drugo
njive, vinograd in gozd, torej pos-
lovno pripravno za živinorejo in
mlekarstvo, ker je blizu mesta in
žel, postaje. Več pove upravnostvo
pod naslovom „Mlekarstvo“. 787

